

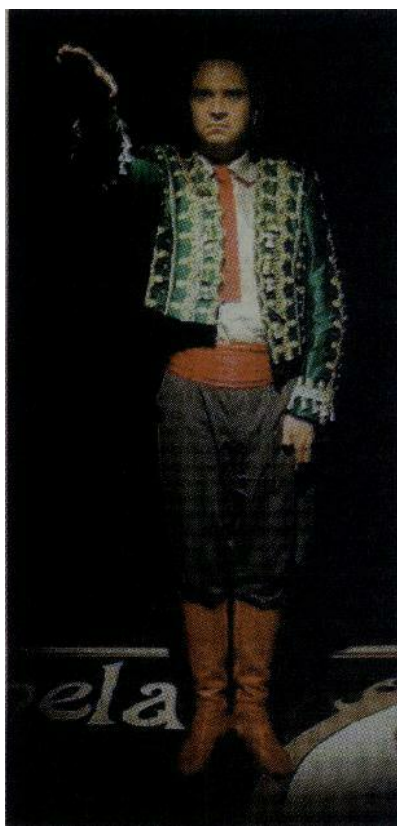
Variete za ohranitev spominjanja

José Sanchis Sinisterra: **Carmela in Paulino, variete na fino**, režija in priredba **Mare Bulc**, Mala scena Mestnega gledališča ljubljanskega

Ana Perne

Nova produkcija na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega, Carmela in Paulino, variete na fino, jemlje naslov iz poimenovanja, kot sta si ga za svoj šov zamislila varietejska umetnika iz naslova in ki ga je najti v eni od replik prevoda besedila španskega dramatika **Joséja Sanchisa Sinisterre**, Ay, Carmela!, ki ga je že pred časom opravil pokojni **Igor Lampret**.

Drama iz leta 1987 – z zgovornim podnaslovom »Elegija neke državljanske vojne v dveh dejanjih z epilgom« – je služila tudi kot predloga aktualni uprizoritvi, a je bila (o čemer priča tudi sprememba naslova) zanjo posebej prirejena. Režiser **Mare Bulc** predvsem zastavi drugačno sosledje dogajanja in se odloča za manjšo mero izvorno zelo zlitih preklpov iz ene na drugo časovno raven. Njegova priredba ima na neki način sicer podobno razdelitev kot Sinisterrovo delo (iz uvodnih vaj preide k sami predstavi in njenemu usodnemu trenutku), a je v prvi polovici dejansko varietejska, sestavljena iz točk, ob izvajanju katerih je uprizoritvena vzpostavitev razčlembno-komentatorskega odnosa do besedila jasna. Predstava, ki jo s svojimi lastnimi imeni uvedeta nastopajoča, se pravzaprav odigrava pod predpostavko, da je občinstvo že seznanjeno z vsebino, vendar večinoma poskrbi, da se nastale praznine sproti oziroma naknadno zapolnijo (dramaturgijo podpisuje **Petra Pogorevc**).

Uprizoritev je najmočnejša v prikazu kontinuitete obiskov umrle kot preprečitve popolnega zabrisa, kot ohranitve procesa spominjanja.

Sicer pa se ta varietejska uprizoritev v dobršni meri navdihuje pri Sinisterri – kar je lepo razvidno iz (po dramskih motivih in prevodnih »iztočnicah« nastalih) avtorskih songov **Gašperja Tiča** alias Paulina. Tako je mogoče tudi strukturo uprizoritve brati kot sledenje avtorjevi predlogi, ki Carmelino smrt

obelodani že na začetku, in ob prispevkih soustvarjalske ekipe, kot je na tleh ležeči varietejski plakat v scenografiji **Damirja Leventiča** ali projekcija nemega videa **Nejca Sajeta**, razbirati stopnjo uprizoritvene distance. A pri vseh izvedbenih »finostih«, s katerimi se s pomočjo koreografke **Jane Menger** ob glasbi **Branka Rožmana** in v kostumih **Mateje Benedetti** spopade igralska dvojica, se zdi, da bolj kot Bulčeva režijska intervencija stopi v ospredje kompleksnost ločnice, ki razdružuje umetnika, moškega in žensko, živega in mrtvo. Ko se dogajanje prevesi v drugo polovico, se Paulino in Carmela (**Karin Komljanec**) iz prvotnega užitka igre obrneta k njeni zaresnosti, pri čemer praktično brez pomagala gladko razmejita časovne preklpe (zato tudi na izkustveni in emocionalni ravni spremenjene poglede). Vse zabavljške priprave na njun šov – pa čeprav se vanje že vpisujeta negotovanje in pomirjevanje – se prekinejo ob nastopu etično-empatičnega momenta, ko v taktu *Internacionale Carmela* dokončno preseka s kompromisnim politikantskim delovanjem. In ko v posmrtnem soočenju skozi diametralnost blagosti in razžrtosti igralca izkristalizirata vrednost sebi lastnih odločitev.

Četudi v dobršni meri avtorska uprizoritev besedila – s sicer razberljivim poskusom vnosa tokratnega preizpraševanja razmerja med politiko in umetnostjo – se tako izkaže kot najmočnejša v osrednjem dramatikovem segmentu: prikazu kontinuitete obiskov umrle kot preprečitve popolnega zabrisa, kot ohranitve procesa spominjanja.